

Hogyan tesszük tönkre gyermekeinket?

A tanulási nehézségek okai között az idegrendszer részleges éretlenségén kívül nagyon gyakran szerepel a tanulás lelki feltételeinek megromlása. Könnyen belátható, hogy a kudarcélmények, a negatív megerősítés hogyan változtathatja át a tanulás kezdetben örömteli folyamatát szenvedéssé.

A tanulással vagy a teljesítménnyel kapcsolatos stressz és annak negatív hatásai nem természetes velejárói az életnek! Ezek elkerülésében nagyon nagy felelőssége van a szülőknek és a gyerekekkel foglalkozó pedagógusoknak.

Szülőként gondoljunk csak arra, hogy amikor túl korán, túl sokat követelünk a gyerektől, a legjobb szándékunk ellenére sem fogjuk megkönnyíteni az iskolai éveit, hanem esetleg egy életre elveszük a kedvét a tanulástól. Esetleg hozzájárulunk valamilyen tanulási nehézség kialakulásához. Nem tragédia, ha a gyerekünk nem tanul meg írni, olvasni még az iskolába lépés előtt. Sőt! Az óvodás gyerek éretlen idegrendszerét szinte megoldhatatlan feladat elé állítják az ilyen próbálkozások. Nincs stresszkeltőbb helyzet egy gyerek számára, mint teljesítményével elégedetlen, ideges vagy erőszakos szülő. De még csak

mérgesnek sem kell az anyukának lennie ahhoz, hogy lelki sérüléseket okozzon gyermekének. Bőven elég a gyerek számára az a tudat, hogy nem tudott megfelelni valamilyen elvárásnak.

Természetesen nem csak a szülők felelősségéről kell beszélnünk. Egy életre megnyomorítja a diákját az a tanító, aki nevetségessé teszi vagy összeszidja az osztály előtt a csúnyán író vagy nehezen olvasó gyereket. Attól, hogy valaki rondán ír vagy nehezen olvas még nem dől össze a világ. Szakszerű segítséggel és egy kis biztatással csodákat tehetünk, de nem hiszem, hogy a szidások hatására bárkinek is tartósan javulna az iskolai teljesítménye.

Érdekes szem előtt tartani, hogy az ember fiatal felnőttkorában képes a legrövidebb idő alatt a legnagyobb mennyiségű tananyagot elsajátítani. Annak a fiatalnak, akinek nem vették el a kedvét a tanulástól, nem akadályozzák stressznyomok a teljesítményét, nem okoz majd problémát bármilyen tananyag elsajátítása. Nem feltétlenül kell az általános iskolai teljesítményt erőltetnünk, hiszen van az életnek egy olyan szakasza amikor az általános, de még a középiskolai tananyag is nevetségesen kevésnek tűnik és játszva elsajátítható. Egyetlen

egészséges lelkiüetű, ép intellektusú huszonevesnek sem jelenthet problémát, a korábbi hiányosságok vilámgyors ledolgozása. Amikor saját negatív tapasztalatainktól hajtva, már óvodás korban erőltetjük a nyelvtanítást, hogy az egyetemi évek alatt ne okozzon problémát gyerekünknek, csak arról feledkezünk meg, hogy a szenvedéseink forrása igazából nem a nyelvtanulás volt, hanem a tanulás szemben bennünk kialakult negatív beállítódás. Görcsös igyekezetünkben, hogy segítsünk éppen ezt a negatív beállítódást adjuk tovább gyermekünknek.

Persze nem vagyunk hibátlanok. Óhatatlanul árthatunk, még legjobb szándékunk ellenére is a saját vagy a ránk bízott gyerekeknek. Hiszem, hogy nincs olyan szülő vagy elkötelezett pedagógus, aki ne a legjobbat akarná. Más kérdés, hogy a jó szándék sajnos nem elég, és nem hogy a szülőket, de még a pedagógusokat sem készíti fel senki a tanulási nehézséggel, esetleg más hátrányokkal küzdő gyermekek kezelésére. Szerencsére ma már igen nagy irodalma van a stressznek és akad bőven jól felkészült szakember is, aki adott esetben a szülő, vagy a pedagógus segítségére siethet.

Ádám Zsolt - iskolaigazgató

Hirdetés

Eladó Székelyderzsen a 114 sz. alatti kertes ház. Érdeklődni lehet a 0765674235-ös telefonszámon.

Keresünk Székelymuzsnában eladó kis házat kerttel, vagy beépíthető telket. Ajánlatokat a szerkesztőségbe várunk. Tel.: 0266 222 143

Keresek megvételre gumikerekű lószekeret, jó állapotban. Ajánlatokat vagy a szerkesztőség telefonszáma, vagy Muzsna 199 szám alá várok.

Péntekig, vagyis január 30-ig azon muzsnai agrárgazdák, akik a Gazdakör alapításában részt kívánnak venni jelentkezzenek Mester Lászlónál. Az alapítás időpontjáról dobolással értesítjük a falu lakosságát.

Várjuk hirdetéseiket, melyet ingyen jelentetünk

meg a következő lapszámban, ha minden hónap 20-

ig leadják a szerkesztőségünkben.

VÉGVÁR ★ Havonta megjelenő ingyenes közszégi lap. Kiadja a Viharsarok Egyesület és Székelyderzs Polgármesterei

Hivatala Postacímünk: 537076 – Székelymuzsna 110. szám Telefon és fax: +40 266 222 143

Honlapok: <http://viharsarok.erdely.org>; <http://www.comunadirjiiu.ro>; e-mail: viharsarok@erdely.org

Szerkesztőbizottság: Zoltáni Csaba (főszerkesztő), Demeter Sándor Loránd (főszerkesztő-helyettes), Nemes Anna Borbála (igazgató), Újvárosi Katalin (unitárius vallás), Zoltáni Hajnal (református vallás), Ádám Zsolt (tanügy), Nemes Zoltán (terjesztés).

énekelnek és imádkoznak. Az istentiszteletet a rabbi (tanítómester) vezeti. Az imádkozás a zsidó hit fontos része. A hívők az imát Istenhez intézik, őt dicsőítve, köszönetet mondanak neki, bevallják bűneiket és segítséget kérnek tőle. A zsidók életének szinte minden mozzanatára, a reggeli imától kezdve a viharok túléléséig léteznek írott imák.

A zsidók szent napja

A zsidók szent napja a szombat, pénteken napnyugtakor kezdődik és szombaton napnyugtáig tart. Ez a pihenés és vallásos elmélyülés napja. Ilyenkor semmilyen munkát nem

végeznek, mivel hatnapi munka után Isten is megpihent. A családok gyertyagyújtással és a gyertyák megáldásával kezdik ezt az ünnepet. Ez a család nő tagjainak a feladata. A férfiak elmennek a zsinagógába, majd istentisztelet után a családdal közösen fogyasztják el az ünnepi ételt. Ez egy csodálatos alkalom, mivel a család együtt ünnepel. Együtt énekelnek, felolvassnak a Tórából, és hálaadó imát mondanak. Szombaton is vannak istentiszteletek, de a szombat otthoni szertartással ér véget.

(„Vallások, világképek” c.mű
alapján)

Karácsonykor a gyerekpályázatunkra hét megfejtés érkezett be. A sorsolás során ajándécsomagban részesültek: Kovács Mónika (V. oszt.), Kovács Kinga (V. oszt.) és Márton Emőke (VI. oszt.) tanulók.

Gratulálunk a nyerteseknek!

Az ajándékozást anyagilag támogatta a kolozsvári Biblos Kiadó és Zoltáni Hajnal tanárnő.

Pályázat gyermekeknek

Az idén is minden lapszámunkban találasz egy feladványt. A helyes megfejtést (neveddel ellátva) juttasd el Zoltáni Hajnal tanárnőnek. A helyes megfejtők közül húsvétkor értékes díjakat sorsolunk ki.

Munkátokhoz sok sikert kívánunk!

Ez évi első feladványunk:

Kik a szereplői a képen megjelentetett ószövetségi történetek?

*Zoltáni Hajnal
vallás-román tanár*

Aranymondás

„Boldogok, akik házában laknak!”

(Zsolt. 84:5)

Vers, Ének, Ima

Jó Atyánk, Istenünk,
Te taníts bennünket,
Jézus Krisztus útján
Vezesd a lelkünket.
Szentlelked ereje
Növelje hitünket!
Ámen.

A székelymuzsnai unitárius egyházközség háza tájáról

2009. január 4-én, istentisztelet keretében tartotta az egyházközség a 2008. esztendő kiértékelését. A közgyűlés jó hangulatban telt el, Mester Melindának köszönhetően, aki finom süteménnyel és kávéval kínálta meg a jelenlévőket. Köszönet érte.

Az elmúlt esztendőben egyházközségünkbe a következő adományok érkeztek, melyeket hálásan köszönünk, mert tudjuk, hogy „a jókedvű adakozót szereti az Isten”:

1. Dénes Tibor és Ibolya – 20 lej, az elhalt szülők emlékére
2. Lajos Ferencné – 100 lej
3. Mester Mihályné (Erzsébet) – 50 lej, férje emlékére
4. Szász Ferenc és gyermekei – 50 lej, a feleség és édesanya emlékére pünkösdi ünnepén
5. Mester Zsuzsánna – 50 lej, Mester Loránd konfirmációja alkalmából
6. Kerestély Sándorné, Ida – 50 lej, a férj emlékére Őszi hálaadás ünnepén
7. Márton Ibolya – 30 lej, férje halálának első évfordulójára
8. Kerestély Zoltán és ifj. Kerestély Sándor – 100 lej, az elhunyt szülők emlékére
9. Bán Eszter – 40 lej, elhunyt férje emlékére
10. dr. Mester Zoltán – 100 lej, egyház iránti szeretetből
11. Mester Béláné, Lídia – szőnyeg, őszi hálaadás ünnepén
12. András Elvira – 50 lej, az elhunyt férj emlékére
13. Mester Béla – 50 lej, egyház iránti szeretetből
14. Ádámosi Albertné – 50 lej, elhunytai emlékére

Úrvacsorai jegyek:

Húsvét: Gedő Tibor és Eszter

Pünkösdi: Szász Ferenc és gyermekei (Katalin és Ferenc)

Konfirmáció: Mester Sándor és Melinda

Őszi hálaadás: Kiss Klára, szülei emlékére

Karácsony: Márton Ibolya és családja, Márton Mózes emlékére

Január utolsó vasárnapján tisztújító közgyűlést tartotunk. A 2009-2012-es évre a közgyűlés a következő

vezetőséget választotta: gondnok - Nemes Zoltán, jegyző - Máthé Márta, pénztáros - Mester Melinda.

Ezúton köszönjük meg az előjárók munkáját, akik fontosnak tartották e kicsiny egyházközség életét és kérjük további segítségüket. Külön köszönjük Gedő Tibornak az egyházközségben végzett eddigi gondnoki munkásságát. Az új vezetőségnek kitartást és munkában hosszú éveket kívánunk!

TÍZ PERC A LÉLEKNEK - elmélkedésre

“Volt egyszer egy ember, aki az ő háza udvarán oszlopot épített az ő Istenének. De az oszlopot nem márványból faragta, nem kőből építette, hanem ezer, meg ezer apró, csillámló homokszemcséből, és a homokszemcséket köddel kötötte össze.

És az emberek, akik arra járva látták, nevettek rajta és azt mondták: bolond. De az oszlop csak épült, egyre épült, mert az ember hittel a szívében építette az ő Istenének.

És amikor az oszlop készen állott, az emberek még mindig nevettek és azt mondták: majd a legelső szél ledönti.

És jött az első szél: és nem döntötte össze.

És jött a második szél: nem döntötte össze.

És akárhány szél jött egyik sem döntötte össze, hanem mindegyik szépen kikerülte az oszlopot, amely hittel épült.

És az emberek, akik ezt látták, csodálkozva összesúgtak és azt mondták: varázsló. És egy napon berohantak az udvarára és ledöntötték az ő oszlopát.

És az ember nem szitkozódott, és nem sírt, hanem kiment megint az ő udvarára és hittel a szívében kezdett új oszlopot építeni az ő Istenének.

És az oszlopot most sem faragta márványból, sem nem építette kőből, hanem megint sok-sok apró homokszemcséből és a homokszemcséket köddel kötötte össze.”

(Vass Albert)

Újvárosi Katalin - unitárius lelkész

Református hittel

A vallások

A zsinagóga

(zsidó templom)

(folytatás az előző számból)

A zsinagóga (héberül „béknesszet”-gyülekezés háza - találkozóhely) a zsidó közösségnek imára és tanulás céljára szolgáló gyülekezeti helye. Többnyire négyszögletű épületek, három oldalán ülések vannak, a negyedik oldal Jeruzsálem felé néz, ahol az ősi Szentély állt.

Alig néhány bútor jelenti az isten-

tisztelet tárgyait. A legfontosabb frigyszekrény (frigyláda) amelyben Tóra (Mózes öt könyve) tekerceit őrzik. Előtte örökmécses ég. Van egy alacsony szószék rajta a Tórával, amiből hangosan olvassák fel a szöveget. A szószék előtt asztal áll a közösség azon tagja részére, aki az istentiszteletet tartja. A hatágú Dávidcsillag zsidó jelkép, a hagyomány szerint Dávid király személyéhez kapcsolható. A zsidó hit és törvények tanítói a rabbik, akik nem papok, mivel nem tartják magukat közvetítőnek Isten és emberek között. Ennek ellenére, a papokhoz

hasonlóan, ők vezethetik az esküvői és temetési szertartásokat. Híveiknek tanácsokat adnak lelki kérdésekben, meglátogatják a beteget.

A zsidó istentisztelet

A hagyományos istentiszteletek nagymértékben eltérnek a mi templomainkban szokásos formától. Az emberek ki-be járhatnak az istentisztelet alatt, és csendesesen beszélgethetnek. Az istentisztelet alatt felolvasnak a Tórából, himnuszokat

Sorszám	Az adomány	Az adomány összege /RON/	Megjegyzés
4 .	Anyagadomány értéke - 600	250 100 250	Német István adománya a tanácsteremre Szilánk KFT adománya a tanácsteremre Ajtó a tanácsteremre, Dénes Jenő gondnok adománya
5 .	Kézpénzadomány - 860 - 2140 185 455	100 200 50 10 500 100 500 100 300 100 150 100 100 150 100 100 100 100 100 40 100 25 40 10 10 20 10 10 30 10 10 45 30 100 40 10 40 20 20 60 100 0	Egyház iránti szeretetből: PAL IDA ES CSALADJA ISMERETLEN-MAGYARORSZÁGRÓL ORBAN JOZSEF ES MARGIT VICTOR BURCEA Székelyderzs Község Önkormányzata Halotti megemlékezés: TROMBITAS MARGIT DENES ODON EGYED LENKE BALLOK DEZSO, BALLOK JOLAN ES ID BALLOK DEZSO STOIANESCU DENES IBOLYA ES STOIANESCU ANDREI 100,00 MESTER MIHALYNE ORBAN ERZSEBET150,00 KOCZ VERONIKA100,00 KOCZ ODON100,00 ISTVAN FERENC, ERNO, MIHALY150,00 ISTVAN MIHALY100,00 BALLOK ODON ES CSALADJA100,00 VAJDA TIBOR ES CSALADJA100,00 MIHALY PAL100,00 BARTHA BALINT ID ES NEJE GIDO LIDIA100 DENES IREN 40,00 Esküvői szertartás: ISTVAN JANOS ES NEJE MARIA, VALAMINT SANDOR EMMA KEREKES LEHEL ES NEJE TORO CSABA ES NEJE PETER MELINDA, FANCSALI TIBOR ES ERZSEBET DENES ALBERT IFJ ES MONIKA TANKO IMRE ES MAGDA Keresztelési szertartás: KERESTELY ZOLTAN KERESTELY ESZTER ELEKES BELA DENES ALBERT IFJ FANCSALI TIBOR DENES ALBERT ID KOVACS CSALAD JAKAB ATTILA ES KOVACS ROZALIA VORMAIR SZILARD ES SZALAY ZSUZSA KOZAK MIHALY ES JUDIT DAMO TUNDE PASZTOR GYULA, BENCHEA LAURENTIU, JAKAB JOZSEF, DAMO JENO BALOK ALBERT ES GYONGYVER BALOK IBOLYA ES PAP ERZSEBET BALOK CSABA, BALOK ISTVAN, DAJKA TAMAS Konfirmálási szertartásra: FARKAS WELLMANN ENDRE Úrvacsorai megváltás:
6 .	Perselypénz	1385	
7 .	Külföldi adomány 4448	988,70 1460 200	USA-testvéregyházközség Turai István, Törökbálint polgármestere Az Erdélyi Magyarok Törökbálinti Egyesülete részéről 1000 könyv.
	összesen:	53818	

Szertartások:

1. December 25-én megkereszteltük Dámó Tünde kislányát Tímea Emíliát.
2. December 28-án istentisztelet keretében megkereszteltük Ballok Albert és neje Gyöngyi kisfiát Albert Attilát.
3. Január 11-én, miután a falu határában fogadtuk, utolsó útjára kísértük Brók Bálint 83 évet élt testvérünket.

Demeter Sándor Loránd- unitárius lelkész

A Székelyderzsi Unitárius Egyházközség életéből

2009. január 18-án, istentisztelet keretében tartotta az egyházközség a 2008. esztendő megvalósításainak kiértékelését. A közgyűlést Dénes Jenő, az egyházközség gondnoka ezekkel a gondolatokkal nyitotta meg:

„Tisztelt egyházközségi közgyűlési tagok!

Az egyházközség vezetőségének nevében boldog új esztendőt kívánok a gyülekezet tagjainak. Ezennel megnyitom a 2008. esztendőt kiértékelő közgyűlésünket.

Köszönetemet fejezem ki a keblitanács tagjainak, akikkel az elmúlt esztendőben az egyházközség életének megjobbulásán dolgoztunk, és akiket bármikor munkára szólítottunk, szó nélkül dolgoztak. Kérem, hogy az új esztendőben is ilyen egyetértéssel és megértéssel dolgozhassunk együtt, mert az egyházközségi életben csak így lesz haladás.

Köszönetet mondok azoknak a gyülekezeti tagoknak, akik az istentiszteleteket rendszeresen látogatják, a keblitanács és a tiszteletes úr munkáját támogatják, akik szeretettel és megértéssel segítenek az egyházközség gondjainak a megoldásában.

Külön köszönetet kell mondjak az asszonyoknak, akik fáradtságot nem nézve dolgoztak az asszonykórusban és az egyházközség ünnepélyeinek megszervezésénél mindig segítőkészek voltak.

Tisztelettel kérem a közgyűlés tagjait, hogy hallgassák meg a tiszteletes úr, a pénztáros, az idegenvezetők beszámolóját.

Isten áldjon meg mindannyiunkat.”

Helyszűke miatt a közgyűlés teljes anyagát nem áll módunkban leközölni. Viszont, nem mulaszthatjuk el, hogy a Vezetőség nevében tisztelettel mondjunk köszönetet mindazoknak, akik a 2008. esztendőben valamilyen módon hozzájárultak az egyházközség gyarapodásához. Nevüket megörökítettük az egyházközség Aranykönyvében, olvasható egyházközségünk honlapján (szekelyderzs.erdely.org) és köszönetünk jeléül itt is közzétesszük.

Sorszám	Az adomány	Az adomány összege /RON/	Megjegyzés
1.	Úrvacsorai jegyek - 400	100 100 100 100	Húsvét: Demeter Vilma és c.s, Szász Anna és cs. Pünkösöd: Benedek Ferenc, DénesRóbert, Dénes Ede, Elekes Zoltán, Lakatos István Őszi hálaadás: Kocs Veronika és gyermekei: Melinda és Levente Karácsony: Pál Ákos és neje Ilonka; Pál Ferenc és neje Lenke
2.	Templomi felszerelés - 35600	1500 6600 20000 500 7000	Hargita Megye Tanácsának részéről, statikai felmérésre Szülőföld Alap Irodától, falkép-feltárássra Hargita Megye Tanácsa, templomfelújítás-tervezésére 2 derzsi fesett kazettás-tábla - Ballok Klára és Kocs Ödön Templomkettő – Dénes Ödön adománya
3.	Közmunka értéke - 10000	200 1600 2500 300 400 2000 200 1500 1000 300	Orbán Árpád vízszelelési munkája a Ilekési hivatalnál Tanácsterem elkészítésénél dolgoztak: Ballok Ákos, Ballok Árpád, Zoltáni Csaba, Jakab Albert, Ballok Ödön keblitanácsosok, Demeter Sándor Loránd Ilekész Filegoria és színpad elkészítése: Keblitanács tagjai és Menyhárt Zoltán asztalos Halottas koci elkészítése: Orbán Béla, Csukor Dezső, Dénes Jenő gondnok Román-Magyar kormányegyezség helyszíni szemléjének előkészítése (főzés), 3 nap: Dénes Lujza, Biás Ildikó, Kovács Zita, Pál Ilona, Újvárosi Katalin tiszteletesasszony, Orbán Ilus, Dénes Jolán, Dénes Márta. Pál Ferenc és Lenke a panzióban helyet biztosítottak. Elekes Gyula, a Székelyudvarhelyi Művelődési Ház igazgatója, a Székelyderzs Napra a Művelődési Ház nagytermének bérmentes kiadásával segítette a rendezvényt. Dénes Levente, Brók István, ifj. István János – anyagszállítás az építkezések idején. Fazakas Szabolcs, Konnerfilm Produkciós Iroda: Székelyderzs éléskamrája c. Film elkészítése, érintőképernyők bérmentes használatának biztosítása Molnár Melinda, újságíró, Udvarhelyi Híradó - a több mint 20 cikk, amely 2008.ban az egyházközség életéről megjelent. Orbán Árpád, Civitas Alapítvány, bankszámlahasználati jog, szaktanácsadás

száma min.5 fő. Könyvelési adatokkal lefedhető, hogy a csoport évi legalább 10000 euró értékű terméket értékesít. A támogatás értéke 5 évig tart évenként bizonyos % a termékforgalom függvényében.1 év -5%, 2 év -5%, 3 év -4%, 4 -év 3%,5 év-2%. (Érdeklődni: Székelyudvarhely, Rákóczi út 84, Szentjános utca 72. Tel.: 0266-215485, 0266-212673)

Pályázati felbívás 62 év alatti gazdák figyelmébe

A decemberi Végvárban is hirdetett 141-es számú intézkedés leadási határideje: 2009. február 27. A támogatás értéke évi 1500 euró, amely a félig önellátó gazdaságokra vonatkozik. A kiírás szerint vállalni kell a gazdaság növelését. (Érdeklődni: Székelyudvarhely, Rákóczi út 84, Szentjános utca 72. Tel.: 0266-215485, 0266-212673)

Turisztikai tanfolyam

Az Udvarhelyszéki Magyar Gazdák Egyesülete falusi vendégfogadó tanfolyamot indít 2009 év első felévére. Iratkozni lehet az Egyesület székhelyén: Székelyudvarhely, Rákóczi út 84. Érd: 0745382368 (Elnökség).

A kérdőíves felmérésről

Ezúton köszönjük meg minden kedves községbeli lakosnak a visszajelzését, aki a Végvárban mellékelt kérdőív kitöltésére időt szakított. A decemberben közreadott kérdőíves felmérésünkre Székelymuzsnából sokkal többen reagáltak, mint Székelyderzsből. Összességében azt mondhatjuk, hogy a lakosokat a vízhálózat, kanalizálás és az úthálózat foglalkoztatja leginkább, amit a Polgármesteri Hivatal is fontosnak tart, s remélhetőleg a közeljövőben előrelépések is történnek ezek ügyében. Nagy örömünkre szolgál, hogy a falu lakói a kulturális kezdeményezéseket is szívesen fogadja és várja a folytatást. A Viharsarok Egyesülettel közösen, a felvállalt programokat idén is folytatni kívánjuk. Továbbra is várjuk bármikor észrevételeiket, vagy megjegyzéseiket, hogy hatékonyan tudjunk a falvak érdekében eljárni.

Zoltáni Csaba - polgármester

AGRÁR HIREK

Jó hírek vannak az elmaradt támogatásokkal kapcsolatosan:

a Mezőgazdasági Erdőgazdálkodási Vidékfejlesztési Minisztérium, hivatalosan leköszölte, hogy átutalta a szükséges pénzalapokat, a Kifizetési Ügynökségeknek (APIA) a következő kifizetésekre:

1. Az elmaradt szarvasmarha támogatás a 2008-as évtől (145 lej darabonként).
2. A juh és kecske állomány támogatására 25 lej most az I. ciklusban kifizetődik, a többi közelebről.
3. A 2007-es évre járó hegyvidéki övezeti támogatás 50Euro/Ha mezőgazdasági területre.

A következő napokban ezen összegek át lesznek utalva az érintett személyek bankszámláira is.

Kis Károly - mérnök

FEJTÖRŐ, REJTVÉNY, TALÁLÓS KÉRDÉSEK

Kakukktojás

Melyik szó nem illik a többi közé?

LÉP VÁR, DOB, HÁZ, NYÚL

Szókereső

Melyik szót kell beírni, hogy két új szót kapjunk?

KÖNYV - .... - GÉP

TALÁLÓS KÉRDÉSEK

Se oldala, se fenéke, mégis megáll a víz benne.

Akkor vagyok legmelegebb, amikor hideg van. Akkor vagyok leghidegebb, amikor meleg van.

Se hárfája, se gitárja, mégis szól a muzsikája.

Vadonatúj, mégis lyukas, megfoltozzák, semmit sem ér.

Az ajkamat csókolgatják,
Hátam nyolcan tapogatják,
Szellőztetnek sok ablakon,
Szó nélkül ezt nem állhatom,
És vagy sírok, vagy nevetek
-Ugyan-bizony mi lehetek?

Tesztelje le irodalmi ismereteit!

1. Milyen műfajba tartozik Arany János Bor vitéz című műve?
2. Melyik ókori szerző írta a Békák című vígjátékot?
3. Mi a címe Petőfi Sándor 66 epigrammát tartalmazó gyűjteményének?
4. Melyik évben írta Friedrich Schiller a Stuart Mária című regényét?

Megoldás:
HÁZ, mert a többi szó lehet ige és főnév is;
KÖTŐ, vagy Ird; Felhő; Pince; Tücsök; Szita; Fúrly;a
Ballada, Arisztophanész, Felhők, 1801

FALUBELIEK

a Polgármesteri Hivatal rovata

Gazdakörök

A Gazdakörök működéséről: mivel nagy fontossággal bírna egy helyi bejegyzett agrárképviselet, ezügyben ennek megalakulásáról tájékoztatjuk ezúttal a lakosságot. Az alapítványok és egyesületek megalakulásáról, működéséről a 26/2000-es Kormányhatározat rendelkezik, módosítva a 37/2003-as Kormányhatározattal. A fenti KH értelmében egy egyesület létrehozásához elégséges 3 fizikai, vagy jogi személy. Az alakulási eljárásról: Az egyesület megalakulását elhatározó személyek közgyűlést hívnak össze (alakuló közgyűlés). Az alakuló közgyűlésről jegyzőkönyv készül (act de constituer), amelyben szerepel az alapszabály elfogadása, az egyesület neve, a megválasztott vezetőség (elnök, alelnök, titkár), és az ellenőrző bizottság (3 tagból, amelyből 1 tag versenyképes könyvelő kell legyen). Igazoló akta készül az egyesület székhelyéről (telekkönyv, vagy bérleti szerződés). A közgyűlés anyagát, valamint a vezetőség hitelességét közjegyzőnél kell hitelesíteni. Az egyesület működéséhez szükséges pénzalapot (a minimálbér kétszerese) egy újonnan nyitott bankszámlára kell letenni.

Amennyiben önálló egyesület hozódik létre, kérelmet kell letenni az Igazságügyi Minisztériumba a név levédéséhez. Az elkészült aktacsomót egy kérvénnyel le kell tenni a Mezőgazdasági Minisztériumba, amely megadja a jóváhagyást az egyesület bejegyztetésére. Az így elkészült iratsomót be kell adni a Bíróságra jogi bejegyzés végett. A Bíróság jóváhagyja a bejegyzést egy végzéssel, és bejegyzteteti az egyesületet a civil szervezetek nyilvántartójába. Ezután a bankszámlát az egyesület nevére kell átíratni, be kell jegyeztetni az egyesületet a helyi pénzügyi hivatalhoz. Pecsétnyomót kell készíttetni.

Ha a megalakuló egyesület a már jogi bejegyzést kapott, területi vagy megyei szervezet alegségeként jön létre az eljárás a következő:

- alakuló közgyűlés
- a területi szervezet alapszabályának elfogadása
- névválasztás
- vezetőség, ellenőrző bizottság létrehozása (fentiekről jegyzőkönyv készül)
- székhely, bérleti szerződés
- bankszámlanyitás
- közjegyzői hitelesítés
- bíróságra való előterjesztés (végzés, bejegyzés)
- pénzügyi bejegyzés
- pecsétnyomó készítés

Az idejű szemétdíjról

Az AVE Hargita kft. 2009-es díjkalkulációja a 2008-as évhez képest 200%-os emelkedést mutatott. Tehát ez évre a tavalyi 2,2Ron +TVA/fő helyett, 6,5Ron +TVA/fő lett a

cég tarifája, amely elfogadhatatlan. A magas áremelésnek egyik fő előidézője az, hogy folyóév január 1-től a hulladékot hivatalosan a Cékend tetőn nyitott korszerű személerakóhoz kell szállítani, amely Székelyudvarhelytől mintegy 23 km többlettávolságot jelent. Ezek kapcsán Zoltáni Csaba polgármester tárgyalást kezdeményezett az AVE Hargita kft. vezetői, és a következő községek polgármesterei között: Kányád, Bögöz, Felsőboldogfalva, Újszékely, Etéd, Farkaslaka, Siményfalva, Szentábrahám, Románandrásfalva, valamint Székelykeresztúr polgármestereivel. A tárgyalásra Székelykeresztúron, január 21-én került sor. A tárgyalás során nem sikerült megegyezésre jutni, mivel a cég nem enged a tarifákból, és sajnos meg is teheti ezt, mert egyedüli monopolszervezet a környéken, sőt megyeszinten is versenyképes. A későbbiekben, még lesznek próbálkozások ezügyben.

Idén is adókedvezmény

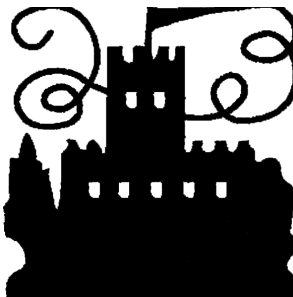
A Polgármesteri Hivatal ezennel értesíti a lakosságot, hogy ha március 30-ig eleget tesz az adókötelezettségeiknek, abban az esetben 10% adókedvezményben részesülhet (ez a rendelkezés csak magán-személyekre érvényes). Ezen kedvezmény, mindaddig hatályban marad, amíg egy újabb Kormánydöntés meg nem szünteti. Február elején várható, hogy a Hivatal Muzsnában is adóbeszedési napot tart, erről tájékoztatjuk a lakosságot.

Pályázati felhívások

Pályázati felhívások fiatal gazdák számára

A Polgármesteri Hivatal ezennel értesíti a község agrárérdekeltségeit, hogy a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv (PNDR) keretén belül kiírt 112-es számú intézkedés leadási határideje 2009. feb. 27. Ezen intézkedés a fiatal gazdákat érinti, akik 40 évnél fiatalabbak, vezetői valamely mezőgazdasági létesítménynek, megvesznek, vagy bérbe vesznek egy megfelelő méretű gazdaságot. A gazdaság mérete 6-40 UDE (európai mértékegység) közt kell legyen. A támogatás mértéke 10000-25000 euró. A támogatás két részben fizetődik ki: 60%-os előleg, 40% pedig a kötelezettségek kifizetése után. (Érdeklődni: Székelyudvarhely, Rákóczi út 84, Szentjános utca 72, Tel: 0266-215485, 0266-212673)

Termelői csoportok megalakítása: fent említett kiírás a 142-es intézkedés keretén belül működik. Az intézkedés a termelők társult csoportjaira vonatkozik, mely csoport elismert a 2007-2013 dec. 31 közti időszakban. Alapító tagok

VÉGVÁR

2009. január V. évfolyam, XVII. szám

Székelyderzs és Székelymuzsna havonta megjelenő ingyenes havilapja

Milyen pályát válasszunk gyerekeinknek?

Ilyen kérdések, most az Újévben, látva a gazdasági és pénzügyi bizonytalanságot, megfogalmazódnak bennünk pedagógusokban, és szülőben egyaránt.

Ma a gyermek jövőjét, boldogulását szem előtt tartó szülő általában nem zenei vagy egyéb művészetre specializált középiskolába írhatja be gyermekét.

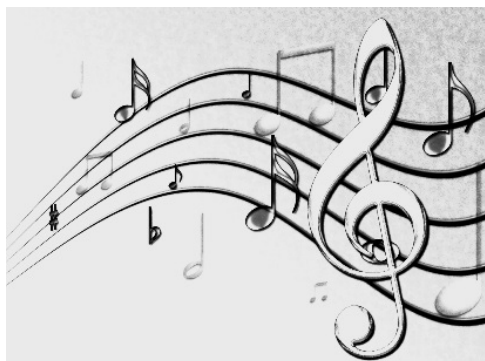
Hasonló változást látunk az egyetemeken is. Az elmúlt rendszerben az álmok netovábbja – vagy legalábbis azok egyike – a bölcsészkarra való bejutás volt, azon belül is a magyar volt a „favorit” szak. Bizonyára azért, mert a frusztrált közélet elől a szubjektívabb, a belső értékek felé vezető út tűnt megoldásnak, ahol az emberi értékek, a fantázia, a külvilágtól függetlenül megteremtett rend nyújtott biztonságot és kielégülést. Később a mérnöki került előtérbe. De hogy állunk ezzel most?

Ma az érték pragmatikusabban fogalmazódik meg. A gyerek tanuljon valami hasznosat, amivel sokat kereshet. És az iskola azonosul ezzel a szülői elvárással, a külvilág logikájával, és tanítja azt, ami kell a remélt sikerhez, vagyis a gazdagsághoz. Kinek van ideje tehát olyan csecse beccsel foglalkozni, mint a zene, a művészettörténet vagy úgy általában a művészetek?!

És a gyerekek pontosan érzik, hogy az ezeken az órákon tanult vagy tanulható dolgok szellemiségükben idegenek az egész iskolától. Mert ugyan melyik „komoly” tantárgy törődik a gyerekek vizuális kultúrájával, hol kap szerepet a színdarabtanulás alatt megtanult sajátos kommunikációs nyelv, hol él a zene, hol bukkanhat elő a gyerekek teremtő fantáziája?

Pedig az ő számukra mindez nagyon fontos, mitöbb, ők ebben élnek.

A nap minden percében „fogyasztják” a zenét. Igaz, nem Bachot hallgatnak, de a buszon ülve, tanulva,

elalváskor, ébredéskor ott a fülükben a fülhallgató, és ömlik rájuk a zene. A zene alapján tájékozódnak egymás közt, születnek vonzások és választások. Hasonló a helyzet a képi kultúrával. Szinte mindegyiküknek van fényképezőgépe, és fotóznak – ki így, ki úgy, de hallatlan vehemenciával. De miért nem tanulhatják a fotózást, ha már ennyire érdekli őket?

És a filmek! Gyakorlatilag tévét már alig néznek, inkább az internetről töltenek le filmeket, és azokat nézik: éjjel-nappal.

De ha már így adódott, legalább nézhetnének sok filmet! Miért nincs annyi projektor, sötétítő függöny és legfőképpen idő, hogy ezt a szomjukat is kielégíthessük...

Néha, bátortalanul, esetlegesen megkísérlem magam is fel- és kihasználni ezt a felfokozott képi érzékenységüket. Egyszer a '90-es években a gyarmatosításról tanítottam éppen, mikor egy isteni sugallatra azt a feladatot adtam nekik, hogy készítsenek karikatúrát az órán hallottakról. Fantasztikus rajzok készültek! Miért nem szüremkedhet be szervesen a tantárgyi órákba a képi kultúra?

Miért hiszünk még most is olyan elvakultan a szó mindenhatóságában? Eltekintve attól, hogy a gyerekek sokkal nyitottabbak a képi, zenei ingerek befogadására, mint a verbális/írott társaikra, tehát sokkal nagyobb a befogadási készségük az ilyen jellegű hatásokra, ne feledkezzünk meg a lényegről! A művészetek – legyen az zene, tánc, képzőművészet, dráma vagy bármi más – valami olyat tudnak adni a gyerekeknek, amit sehol máshol nem kaphatnak meg ilyen intenzív formában: a szabadság és a rend szellemét!

Itt ugyanis megtanulhatnak az önkifejezés szabályozott szabadságát. Szabadság és rend, önkifejezés és strukturáltság, invenció és hagyománytisztelet. Nem épp ezeket az értékeket kívánja zászlajára tűzni közoktatásunk? Akkor miért mostohagyereke közoktatásunknak a művészeti nevelés? És még sok más gyakorlati oktatás.

A mi szerepünk a szülőkkel karöltve, hogy a felnövekvő nemzedéknek, olyan értékítéletet is átadjunk, amiből majd „kenyeret tud sütni” magának, és gyerekeinek, ha kell a dal, a művészet, vagy a dráma eszközével...

Székelyderzs, 2009. január

Ádám Zsolt - iskolaigazgató